

 جمهوری اسلامی ایران وزارت صنعت، معدن و تجارت	آخرین گزارش بانک جهانی از اقتصاد، تجارت و شاخص های مالی و پولی افغانستان (می ۲۰۲۵)	 سازمان توسعه تجارت ایران Trade Promotion Organization of Iran دفتر رایزنی بازرگانی سفارت جمهوری اسلامی ایران در افغانستان
---	---	--

بسمه تعالی

آخرین گزارش بانک جهانی از اقتصاد، تجارت و شاخص های مالی و پولی افغانستان (می ۲۰۲۵)

تهیه کننده: حسین روستایی

راینر بازرگانی سارت جمهوری اسلامی ایران در افغانستان

(تیرماه ۱۴۰۴)

بسمه تعالی

بهبود اندک اقتصاد افغانستان، آسیب پذیری های پایدار آن را پنهان می کند

اقتصاد افغانستان در سال مالی ۲۰۲۴ حدود ۲/۵ درصد رشد نموده و برای دومین سال پیاپی روندی افزایشی داشته است. اگرچه، این رشد هنوز آن قدر محدود است که نمی تواند به طور چشمگیری سطح زندگی مردم را بهبود بخشد. فقر و بیکاری گسترده است، قدرت خرید پایین مانده و چشم انداز اقتصادی با چالش هایی مانند نبود ثبات در سیاست گذاری، دسترسی محدود به منابع مالی و مشکلات ساختاری روبه رو است. شرایط ناپایدار تجاری و کاهش کمک های خارجی نیز بر سرمایه گذاری، مصرف و خدمات رسانی تأثیر منفی گذاشته است.

تورم قیمت مصرف کننده در افغانستان در ماه آوریل ۲۰۲۵ در سطحی ملایم باقی ماند

در ماه آوریل ۲۰۲۵، سطح کلی قیمت ها در افغانستان براساس مقایسه ماهوار ۰/۱۷ درصد افزایش یافت. افزایشی که عمدتاً ناشی از افزایش ۰/۴ درصدی قیمت مواد غذایی و افزایش هزینه های اجاره مسکن بود.

در این میان، کرایه خانه های غیر بتنی (قدیمی) و بتنی به ترتیب ۴ درصد و ۱ درصد افزایش داشته است. این در حالی است که قیمت اجناس غیر غذایی تا حد زیادی ثابت باقی ماند و در بعضی از بخش ها مانند پوشاک، مبلمان، حمل و نقل، آموزش، درمان و مواد سوخت (بنزین و گازوئیل) کاهش قابل ملاحظه ای مشاهده شد.

این تورم نسبتاً پایین، کاهش فشار قیمت ها در بسیاری از اقلام غیرضروری را بازتاب می دهد، در حالی که قیمت مواد اولیه و هزینه مسکن همچنان در حال افزایش است، امری که نا برابری در تغییر قیمت ها در بخش های مختلف اقتصادی را برجسته می سازد.

تورم سالانه در ماه آوریل ۲۰۲۵ به ۰/۱ درصد رسید که نشان دهنده تغییری چشم گیر نسبت به نرخ ۷/۵- درصدی در آوریل ۲۰۲۴ است. این افزایش عمدتاً ناشی از رشد ۰/۹ درصدی قیمت مواد غیرغذایی بوده که به دلیل بهبود تدریجی تقاضای داخلی واقع شده است.

از جمله عوامل مؤثر می توان به بازگشت مهاجرین افغان و بهبود نسبی فعالیت های اقتصادی اشاره نمود. در عین حال، قیمت مواد غذایی در مقایسه با سال گذشته ۰/۷ درصد کاهش یافت که این کاهش با حفظ جریان واردات و تقویت ارزش پول افغانی کنترل شده است. تورم هسته ای (بدون احتساب مواد غذایی و انرژی) نیز به ۱/۱۸ درصد افزایش یافت که نشانه ای از بازیابی آرام اما تدریجی در روند کلی افزایش قیمت ها می باشد.

در ماه می ۲۰۲۵، ارزش پول افغانی افزایش یافت که نشان دهنده ورود فصلی ارز و بهبود ارزش پول افغانی در بازار ارزهای خارجی بود

در ماه می ۲۰۲۵، ارزش پول افغانی در برابر دلار امریکایی بشکل ماهوار ۲/۷ درصد افزایش یافت و قیمت هر دلار امریکایی از ۷۱/۶ افغانی در ماه آوریل به ۶۹/۷ افغانی در ماه می کاهش پیدا نمود. این تقویت پس از یک دوره تضعیف نسبی رخ داد و عمدتاً ناشی از افزایش حواله های دریافتی در جریان عید سعید قربان بود. زمانی که معمولاً تقاضا برای پول افغانی افزایش می یابد. (معمولاً در ایام عید یا برخی مناسبت ها، افغان هایی که در خارج از افغانستان زندگی می کنند برای دوستان یا اقارب خود پول حواله می نمایند). عوامل فصلی نیز در این روند نقش داشتند، از جمله رشد معاملات داخلی (خرید عید) و افزایش نیاز به پول افغانی در ایام عید.

ورود بیشتر دلارهای امریکایی نیز به کاهش فشار در بازار ارز کمک نموده و از تقویت پول افغانی نیز پشتیبانی نمود. در مقایسه با ماه می سال ۲۰۲۴ (مقایسه سالانه) پول افغانی در ماه می ۲۰۲۵ به میزان ۳/۱ درصد تقویت گردید به گونه ای که نرخ مبادله هر افغانی از ۷۱/۹ افغانی به ۶۹/۷ افغانی در برابر هر دلار امریکایی کاهش یافت.

در آوریل ۲۰۲۵، با وجود کاهش اسمی ارزش پول افغانی، ارزش آن از نظر حقیقی در برابر ارزهای شرکای اصلی تجاری تقویت شد که باعث کاهش رقابت پذیری خارجی گردید. شاخص نرخ ارز موثر اسمی (NEER) به صورت ماهانه ۰/۷ درصد کاهش یافت که نشان دهنده پیچیده تر شدن شرایط بازار ارز پس از تعلیق کمک های امریکا و افزایش فشارهای تورمی بود.

با این حال، پس از اصلاح برای تفاوت های تورمی، شاخص نرخ ارز موثر حقیقی (REER) ۲/۴ درصد افزایش یافت که حکایت از ادامه کاهش رقابت پذیری خارجی دارد. این وضعیت

چالش های افغانستان را در زمینه حفظ تعادل تجاری در شرایط کسر مداوم بیلانس تجاری (تراز تجاری) و محدودیت های تأمین مالی خارجی به خوبی نشان می دهد.

کسری موازنه تجاری افغانستان در سال مالی ۲۰۲۵ به میزان ۴۷/۶ درصد افزایش یافت که این امر ناشی از افزایش واردات کاهش صادرات و تقویت ارزش پول افغانی بوده است

در ماه می ۲۰۲۵ کسری موازنه تجاری افغانستان ماهانه ۲۷ درصد افزایش یافته و به ۱/۱ میلیارد دلار رسید همچنان نسبت به مدت مشابه در سال گذشته این کسر ۴۰ درصدی افزایش یافته است که ناشی از افزایش واردات و کاهش صادرات می باشد.

در مجموع در دو ماه نخست سال مالی ۲۰۲۵ کسری موازنه تجاری افغانستان، با افزایش ۴۷/۶ درصدی به ۱/۹ میلیارد رسید که معادل ۹ درصد تولیدات ناخالص داخلی سالانه افغانستان است، این رقم نسبت به ۱/۳ میلیارد دلار (معادل ۷ درصد تولیدات ناخالص داخلی در سال مالی ۲۰۲۴) افزایش یافته است.

عوامل متعددی در تشدید کسر تجاری نقش داشتند، تقویت ارزش افغانی باعث ارزان تر شدن واردات با پول داخلی گردید، اما همزمان رقابت پذیری صادرات افغانستان را کاهش داد که این موضوع واردات بیشتری را تشویق نموده و همچنان توان رقابتی صادرات افغانستان را در بازارهای منطقه ای تضعیف نمود.

علاوه بر این، تنش های تجاری و ترانزیتی مداوم با پاکستان از جمله مسدود شدن مرزها و افزایش سخت گیری های گمرکی، جریان صادرات به ویژه در بخش منسوجات را بیش از پیش محدود کرد.

در عین حال، تقاضای داخلی برای کالاهای وارداتی به طور پیوسته افزایش می یابد که این رشد ناشی از بازگشت پناهندگان افغان و بهبود فعالیت های صنعتی و اقتصادی بوده است، این ترکیب افزایش واردات و کاهش صادرات باعث گسترش قابل توجه کسر بیلانس تجاری شده و آسیب پذیری های ساختاری بخش خارجی افغانستان را نشان می دهد، همچنان باید تأکید نمود که این کشور همواره به مجموعه محدودی از بازارها و کالاهای صادراتی وابسته بوده است.

در دو ماه نخست سال مالی ۲۰۲۵ صادرات افغانستان به ۱۹۰ میلیون دلار کاهش یافت. این کاهش عمدتاً به دلیل کاهش شدید صادرات منسوجات بود هر چند صادرات مواد غذایی و ذغال سنگ همچنان پایدار ماند و روند تدریجی تنوع در شرکای تجاری نیز ادامه داشت

در ماه می ۲۰۲۵، صادرات افغانستان به میزان ۶ درصد نسبت به ماه قبل کاهش یافته و به ۹۲ میلیون دلار رسید، همچنان نسب به ماه می سال گذشته ۲۰ درصد کاهش را تجربه کرد. این کاهش عمدتاً به دلیل کاهش چشمگیر ۶۴ درصدی صادرات منسوجات به ۸/۷ میلیون دلار بود که ناشی از تقویت ارزش پول افغانی، کاهش تقاضای جهانی و افزایش تعرفه های گمرکی اعمال شده توسط پاکستان بود.

صادرات مواد غذایی نیز نسبت به سال گذشته ۴ درصد کاهش یافت و به ۵۷ میلیون دلار رسید که عمدتاً به دلیل کاهش صادرات به هند بود دلیل این کاهش مشکلات امنیتی با پاکستان بوده و این در حالی است که کشور هند به عنوان بازار اصلی صادرات مواد غذایی افغانستان محسوب می گردد. اگر چه این کاهش تا حدودی با افزایش تقاضا از سوی کشور پاکستان، قزاقستان، ازبکستان، امارات متحده عربی و ترکیه جبران شد.

برخلاف آن، صادرات ذغال سنگ در ماه می ۲۰۲۵ با افزایش ۲۳ درصدی نسبت به سال گذشته به ۱۳/۷ میلیون دلار رسید، در حالی که این رقم در می ۲۰۲۴ برابر با ۱۱ میلیون دلار بود. این رشد، با وجود کاهش در سایر بخش ها، نقش مثبتی در حفظ عملکرد کلی صادرات ایفا کرد.

در جریان دو ماه نخست سال مالی ۲۰۲۵، صادرات افغانستان به ۱۹۰ میلیون دلار رسید که نسبت به ۱۹۴ میلیون دلار در مدت مشابه در سال مالی ۲۰۲۴ کاهش ۲ درصدی را نشان می دهد.

از سوی دیگر پاکستان همچنان بزرگترین مقصد صادراتی افغانستان باقی ماند، هرچند سهم آن از مجموع صادرات از ۴۹ درصد به ۴۲ درصد کاهش یافت که عمدتاً ناشی از کاهش واردات منسوجات این کشور از افغانستان بود. سهم هند نیز از ۲۶ درصد به ۲۴ درصد کاهش پیدا کرد.

برخلاف آن صادرات به امارات متحده عربی، قزاقستان، و ازبکستان افزایش یافت که به ترتیب ۷ درصد، ۶ درصد، و ۴ درصد کل صادرات را تشکیل دادند.

صادرات افغانستان همچنان به شدت متمرکز بر مواد غذایی، ذغال سنگ و منسوجات باقی مانده است، این سه بخش در سال مالی ۲۰۲۵ مجموعاً ۸۷ درصد از کل صادرات را تشکیل دادند، در حالی که این رقم در سال گذشته ۸۳ درصد بود. شرایط کنونی آسیب پذیری افغانستان را در خصوص وابستگی به چند قلم محدود صادراتی به وضوح نشان می دهد.

واردات افغانستان در دو ماه نخست سال مالی ۲۰۲۵ با رشدی ۴۱ درصدی به ۲/۱ میلیارد دلار رسید. افزایشی که ناشی از رشد تقاضا برای مواد اولیه و کالاهای مصرفی بود. در حالی که جمهوری اسلامی ایران همچنان به عنوان بزرگترین تامین کننده و صادر کننده به افغانستان باقی ماند

در ماه می ۲۰۲۵، واردات افغانستان درمقایسه ماهانه، ۲۳ درصد افزایش یافته و به ۱/۲ میلیارد دلار رسید. همچنان در مقایسه با ماه می ۲۰۲۴ رشد سالانه واردات به ۳۲ درصد رسید. این افزایش در تمامی گروه های عمده کالایی به غیر از مواد شیمیایی و صنایع وابسته مشاهده گردید. بیشترین رشد سالانه مربوط به محصولات معدنی (۸۴ درصد) بوده و پس از آن مواد غذایی (۳۶ درصد) منسوجات (۲۴ درصد) و کالای ترانسپورتی (۱۴ درصد) قرار داشتند.

واردات مواد خام و نیمه خام که سهم آن از مجموع واردات از ۳۶ درصد به ۴۶ درصد افزایش یافته با رشد ۷۵ درصدی همراه بود که نشان دهنده افزایش فعالیت های صنعتی و تولیدی در افغانستان است.

همچنان واردات کالاهای مصرفی (۳۸ درصد از کل واردات) نیز ۲۲ درصد رشد داشت، که بازتاب دهنده افزایش تقاضای داخلی در پی بازگشت گسترده مهاجرین از پاکستان می باشد. در دو ماه نخست سال مالی ۲۰۲۵ مجموع واردات افغانستان به ۲/۱ میلیارد دلار رسید که نسبت به ۱/۵ میلیارد دلار در مدت مشابه سال مالی ۲۰۲۴ در حدود ۴۱ درصد افزایش را نشان می دهد.

ج.ا.ایران با سهم ۳۱ درصدی همچنان بزرگترین شریک وارداتی افغانستان باقی ماند و پس از آن امارات متحده عربی با ۱۸ درصد پاکستان با ۱۵ درصد و چین با ۸ درصد در رتبه های بعدی قرار دارند.

**در دو ماه نخست سال مالی ۲۰۲۵، عواید افغانستان نسبت به مدت مشابه در سال گذشته ۱۳ درصد افزایش یافت
این افزایش عمدتاً در نتیجه رشد قابل توجه عواید غیر مالیاتی و عواید مرتبط با تجارت بدست آمده است**

در دومین ماه سال مالی، میزان جمع آوری عواید حدود ۲۳/۷ میلیارد افغانی (تقریباً ۳۴۰/۲ میلیون دلار) رسید که نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۱۵/۳ درصد افزایش را نشان می دهد. در مجموع دو ماه نخست سال مالی ۲۰۲۵ عواید داخلی افغانستان به ۴۲/۲ میلیارد افغانی (نزدیک به ۶۰۵ میلیون دلار) رسید که معادل حدود ۳ درصد تولیدات ناخالص داخلی بوده و افزایش ۱۳ درصدی را نسبت به دوره مشابه در سال گذشته نشان می دهد. عواید مالیاتی با رشد ۱۱/۱ درصدی نسبت به سال گذشته به ۱۵/۹ میلیارد افغانی رسید و ۴/۲ درصد در رشد کل عواید سهم داشت. تعرفه های گمرکی نیز با افزایش قابل توجه ۱۶/۲ درصدی به ۱۲ میلیارد افغانی رسید و با سهم ۴/۶ درصدی در رشد مجموعی عواید در نتیجه مدیریت بهتر مرزها و افزایش تعرفه بر برخی اقلام تقویت شد. عواید غیر مالیاتی عملکرد قوی تری داشت و با رشد ۱۳ درصدی به ۱۴ میلیارد افغانی رسید، و ۴/۴ درصد در رشد کل عواید نقش داشت. منابع عمده این بخش شامل جمع آوری عواید از شاهرها و خدمات ترانسپورتی، تکس پروازهای عبوری و عواید حاصل از راه آهن بود. عواید حاصل از سایر منابع با رشد ۲۲ درصدی از ۱۲۷ میلیون افغانی در دو ماه نخست سال مالی ۲۰۲۴ به ۱۵۵ میلیون افغانی در مدت مشابه سال مالی ۲۰۲۵ افزایش یافت.

مصارف اداره هیات حاکمه سرپرستی طالبان در دو ماه دوم سال مالی به ۲/۶ میلیارد افغانی رسید که بخش عمده آن مصرف کالاهای و خدمات شد. در این میان به دلیل تاخیر در تصویب بودجه و برنامه ریزی برای کاهش کارکنان دولتی، هیچ گونه پرداخت حقوق صورت نگرفته است

در ماه دوم سال مالی، میزان مصارف اداره هیات حاکمه سرپرستی طالبان به حدود ۲/۶ میلیارد افغانی رسید که این مصرف مشابه با مصرف همین دوره در سال گذشته بود. بخش اعظم این مصارف به کالاهای و خدمات اختصاص یافت. در حالیکه بخش های کوچکتری به امتیازات اجتماعی و خرید تجهیزات تخصیص داده شد. نکته قابل توجه این است که در ماه دوم احتمالاً به دلیل تاخیر در تصویب بودجه و تصمیمات جاری در مورد کاهش کارکنان، هیچ گونه پرداخت حقوق صورت نگرفت.

روند تعیین پست هایی که قرار است تنقیص شوند و تعیین معیارهای لازم برای این ساختار سازی مجدد هنوز در حال اجرا است.

در دو ماه اول سال مالی مصارف اداره هیات حاکمه سرپرستی طالبان حدود ۱۹/۹ میلیارد افغانی بود که مشابه روند مصرف سال گذشته این اداره است.

به همین دلیل کسر بودجه کنترل شده باقی ماند و این نشان دهنده عملکرد خوب در بخش جمع آوری عواید همراه با به تعویق افتادن بعضی از مصارف است. این وضعیت مالی مطلوب به حفظ ثبات کلی بودجه کمک می کند مگر همچنان نیاز به نظارت دوامدار از انجام مصارف در آینده می باشد.

(ضمائم)

قیمت ها	آوریل ۲۰۲۵	مارچ ۲۰۲۵	فوریه ۲۰۲۵	ژانویه ۲۰۲۵	آوریل ۲۰۲۴	درصد تغییر ماهوار آوریل ۲۰۲۵	درصد تغییر سالانه آوریل ۲۰۲۵
شاخص عمومی قیمت مصرف کننده	۱۳۱/۲	۱۳۱/۰	۱۳۰/۷	۱۲۸/۵	۱۳۱/۱	۰/۲٪	۰/۱٪
مواد غذایی	۱۳۷/۲	۱۳۶/۷	۱۳۵/۰	۱۳۱/۸	۱۳۸/۲	۰/۴٪	-۰/۷٪
تباکو	۱۶۲/۱	۱۶۲/۳	۱۶۲/۹	۱۶۳/۴	۱۷۰/۴	-۰/۱٪	-۴/۹٪
پوشاک	۱۴۷/۰	۱۴۹/۰	۱۵۲/۴	۱۴۹/۰	۱۵۳/۲	-۱/۴٪	-۴/۰٪
مسکن	۱۱۲/۳	۱۱۰/۸	۱۱۱/۵	۱۱۰/۹	۱۰۲/۷	۱/۳٪	۹/۳٪
لوازم خانگی	۱۲۹/۹	۱۳۰/۴	۱۳۲/۳	۱۳۰/۲	۱۳۵/۹	-۰/۴٪	-۴/۴٪
درمان	۱۴۷/۱	۱۴۸/۱	۱۴۷/۰	۱۴۶/۴	۱۴۶/۷	-۰/۷٪	۰/۳٪
حمل و نقل	۱۲۷/۸	۱۲۹/۱	۱۳۰/۵	۱۲۸/۵	۱۳۱/۱	-۱/۱٪	-۲/۵٪
مخابرات	۹۰/۳	۹۰/۷	۹۰/۹	۹۰/۸	۹۳/۴	-۰/۵٪	-۳/۳٪
اطلاعات و فرهنگ	۱۰۸/۱	۱۰۸/۴	۱۰۹/۳	۱۰۹/۲	۱۱۰/۱	-۰/۳٪	-۱/۹٪
آموزش	۱۴۱/۲	۱۴۲/۱	۱۴۱/۰	۱۳۹/۸	۱۴۲/۶	-۰/۶٪	-۰/۹٪
روستوران و هتل	۱۱۳/۶	۱۱۳/۶	۱۱۲/۶	۱۱۳/۰	۱۱۳/۳	۰/۰٪	۰/۳٪
متفرقه	۱۵۵/۸	۱۵۶/۰	۱۵۷/۲	۱۵۷/۲	۱۶۰/۴	-۰/۱٪	-۲/۹٪
شاخص اصلی قیمت	۱۲۵/۵	۱۲۵/۴	۱۲۶/۴	۱۲۵/۲	۱۲۳/۲	۰/۱٪	۱/۹٪

 جمهوری اسلامی ایران وزارت صنعت، معدن و تجارت	آخرین گزارش بانک جهانی از اقتصاد، تجارت و شاخص های مالی و پولی افغانستان (می ۲۰۲۵)	 سازمان توسعه تجارت ایران Trade Promotion Organization of Iran دفتر رایزنی بازرگانی سفارت جمهوری اسلامی ایران در افغانستان
---	---	--

تجارت افغانستان (صادرات و واردات)

بخش اول صادرات افغانستان (میلیون دلار):

صادرات افغانستان	می ۲۰۲۵	آوریل ۲۰۲۵	مارچ ۲۰۲۵	فوریه ۲۰۲۵	آوریل ۲۰۲۴	درصد تغییر ماهیانه آوریل ۲۰۲۵	درصد تغییر سالانه آوریل ۲۰۲۵
مواد غذایی	۵۷/۲	۶۳/۱	۶۵/۸	۸۶/۲	۵۹/۸	-۹٪	۴٪
ذغال سنگ	۱۳/۷	۱۴/۹	۹/۳	۱۵/۴	۱۱/۲	-۸٪	۲۳٪
منسوجات	۸/۷	۸/۳	۹/۱	۱۵/۰	۲۳/۷	۵٪	-۶۴٪
سایر اقلام	۱۲/۳	۱۱/۷	۱۵/۵	۱۱/۶	۲۰/۶	۶٪	-۴۰٪
مجموع صادرات (میلیون دلار)	۹۱/۹	۹۸/۰	۹۹/۷	۱۸۲/۲	۱۱۵/۳	-۶٪	-۲۰٪

بخش دوم واردات افغانستان (میلیون دلار):

واردات افغانستان	می ۲۰۲۵	آوریل ۲۰۲۵	مارچ ۲۰۲۵	فوریه ۲۰۲۵	آوریل ۲۰۲۴	درصد تغییر ماهیانه آوریل ۲۰۲۵	درصد تغییر سالانه آوریل ۲۰۲۵
مواد غذایی	۲۰۹/۰	۱۸۹/۰	۱۹۱/۲	۱۸۸/۹	۱۵۴/۰	۱۱٪	۳۶٪
محصولات معدنی	۲۸۳/۱	۲۴۶/۱	۲۲۹/۶	۲۱۵/۱	۱۵۴/۰	۱۵٪	۸۴٪
منسوجات	۸۴/۶	۵۱/۴	۵۲/۸	۶۷/۸	۶۸/۱	۶۵٪	۲۴٪
مواد شیمیایی و ملحقات صنعتی آن	۶۴/۹	۵۴/۸	۵۰/۱	۵۲/۱	۸۱/۸	۱۹٪	-۲۱٪
پلاستیک/لاستیک	۱۴۷/۵	۱۲۰/۰	۱۱۹/۹	۱۱۹/۱	۱۳۹/۱	۲۳٪	۶٪
اجناس مرتبط با ترانسپورت	۱۲۰/۵	۹۶/۶	۹۱/۹	۹۹/۶	۱۰۶/۰	۲۵٪	۱۴٪
سایر اقلام	۲۴۶/۵	۱۷۸/۵	۱۹۳/۷	۲۱۳/۳	۱۷۵/۲	۳۸٪	۴۱٪
مجموع واردات (میلیون دلار)	۱۱۵۶/۲	۹۳۶/۳	۹۲۹/۲	۹۵۵/۹	۸۷۸/۲	۲۳٪	۳۲٪

 جمهوری اسلامی ایران وزارت صنعت، معدن و تجارت	آخرین گزارش بانک جهانی از اقتصاد، تجارت و شاخص های مالی و پولی افغانستان (می ۲۰۲۵)	 سازمان توسعه تجارت ایران Trade Promotion Organization of Iran دفتر رایزنی بازرگانی سفارت جمهوری اسلامی ایران در افغانستان
---	---	--

نرخ مبادله پول افغانی در دلار آمریکایی

درصد تغییر سالانه می ۲۰۲۵	درصد تغییر ماهانه می ۲۰۲۵	می ۲۰۲۴	فوریه ۲۰۲۵	مارچ ۲۰۲۵	آوریل ۲۰۲۵	می ۲۰۲۵	افغانی / دلار آمریکا
-۳/۱	-۲/۷	۷۱/۹	۷۳/۷	۷۱/۱	۷۱/۶	۶۹/۷	
درصد تغییر سالانه آوریل ۲۰۲۵	درصد تغییر ماهوار آوریل ۲۰۲۵	آوریل ۲۰۲۴	ژانویه ۲۰۲۴	فوریه ۲۰۲۵	مارچ ۲۰۲۵	آوریل ۲۰۲۵	نرخ NEER
۱/۳	-۰/۷	۱۳۵/۱	۱۳۱/۰	۱۳۳/۱	۱۳۷/۹	۱۳۶/۹	
							نرخ REER
-۳/۵	۲/۴	۸۸/۸	۷۹/۶	۸۰/۳	۸۳/۷	۸۵/۷	

بخش مالی

بخش اول: عواید (میلیارد افغانی)

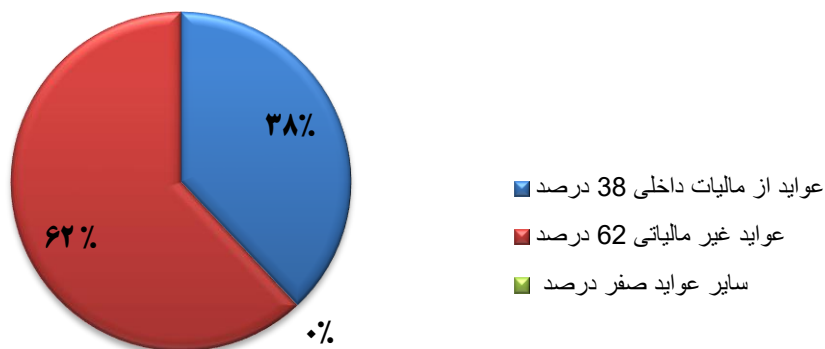
M2-FY2025	M2-FY2025	M2-FY2024	M11-FY2024	M12-FY2024	M1-FY2024	M2-FY2025	
۱۲٪	۲۶٪	۸/۰	۷/۹	۱۲/۸	۷/۱	۸/۹	عواید مالیاتی داخلی
۲۹٪	۴۰٪	۵/۴	۵/۸	۶/۴	۵/۰	۷/۰	تعرفه گمرکی و تکس
۸٪	۲۲٪	۷/۲	۷/۳	۱۰/۳	۶/۳	۷/۸	عواید غیر مالیاتی
-۶٪	۱۷٪	۰/۱	۰/۱	۰/۱	۰/۱	۰/۱	سایر عواید
۱۵٪	۲۸٪	۲۰/۶	۲۱/۲	۲۹/۶	۱۸/۵	۲۳/۷	مجموع عواید (میلیارد افغانی)

بخش دوم : مصارف (میلیارد افغانی)

M2-FY2025	M2-FY2025	M2-FY2024	M11-FY2024	M12-FY2024	M1-FY2024	M2-FY2025	
-۱۰۰٪	-۱۰۰٪	۰/۴	۱۲/۷	۳/۷	۱۶/۱	-	حقوق و مزایا
-۱۱٪	۵۴٪	۲/۱	۷/۵	۱۲/۹	۱/۲	۱/۹	استفاده از اجناس و خدمات
-	-	-	۰/۳	-	-	-	بهره و پرداخت وام
-	-	-	۰/۱	۰/۸	-	۰/۵	سوپسید / کمک ها و مزایای اجتماعی
-	-	-	۳/۲	۶/۷	-	۰/۲	اكتساب دارایی ها
۳٪	-۸۵٪	۲/۵	۲۳/۷	۲۴/۲	۱۷/۳	۲/۶	مجموع مصارف (میلیارد افغانی)

درصد سهم جمع آوری عواید داخلی

(از ۲۲ مارچ الی ۲۱ زانویه سال مالی ۲۵-۲۰۲۴)



درصد سهم جمع آوری عواید گمرکات

(از ۲۲ مارچ الی ۲۱ ژانویه سال مالی ۲۵-۲۰۲۴)



ملاحظات:

۱- اگر چه کاهش قیمت ها ممکن است در کوتاه مدت اندکی از فشار اقتصادی بکاهد، اما تدام روند تورم منفی نشان دهنده ضعف و کاهش در تقاضای داخلی بوده و می تواند روند بهبود اقتصاد، جذب سرمایه گذاری و درآمدهای دولتی و بخش خصوصی را با خطر مواجه نماید. تورم منفی در دراز مدت می تواند خرید مصرف کننده را به تأخیر اندازد، سرمایه گذاری تاجران را کاهش دهد و رشد اقتصادی را متوقف نماید.

۲- از زمان روی کار آمدن هیات حاکمه سرپرستی طالبان، از آگوست ۲۰۲۱ تا کنون، نرخ بیکاری بعنوان یکی از شاخص های کلیدی اقتصاد و عامل اصلی رشد، توسعه و افزایش درآمد و رفاه مردم، دائماً در حال افزایش است و بر اساس آخرین گزارشات رسمی نزدیک به ۴۰ درصد می باشد که ادامه این روند، رسیدن اقتصاد افغانستان به تعادل و ثبات پایدار را با چالش جدی مواجه خواهد کرد.

۳- به باور اکثر صاحب نظران و کارشناسان بین المللی، تقویت قدرت برابری افغانی در برابر ارزهای معتبر بین المللی، تصنعی و بدون پشتوانه بوده و هنوز هم بیشتر ناشی از عوامل بیرونی و تزریق کمکهای آمریکای و کمکهای بلا عوض و بشر دوستانه نهادهای بین المللی و همچنین متاثر از تورم منفی، کمبود شدید نقدینگی (عدم چاپ اسکناس) و کاهش قدرت خرید مردم می باشد که چندان تحت تاثیر سیاست های پولی و مالی دولت و حاکمیت فعلی افغانستان نبوده و نمی تواند تداوم دار باشد.

۴- چندین عامل در تشدید کسری موازنه تجاری افغانستان در سال ۲۰۲۴ نقش داشتند: تقویت ارزش پول افغانی، باعث کاهش هزینه واردات به افغانی شده و در نتیجه حجم واردات افزایش یافت، اما در عین حال قدرت رقابت اقلام صادراتی افغانستان در بازارهای منطقه تضعیف گردید.

۵- بر اساس آمارهای رسمی مراجع معتبر افغانستان، در ۳۶ ماه گذشته، با وجود تمام تلاش های رقبا (پاکستان، چین، امارات متحده عربی و هند)، چه در تجارت ماهیانه و چه سالانه، همواره جمهوری اسلامی ایران، نخستین و بزرگترین شریک تجاری افغانستان، در بخش واردات و تامین کننده اصلی نیازهای اساسی و مصرفی افغانستان بوده است.

منابع و مواخذ:

- گروه بانک جهانی (WBG).
- وزارت صنعت و تجارت افغانستان.
- وزارت مالیه افغانستان.
- اداره گمرکات افغانستان.
- اداره ملی احصائیه و معلومات افغانستان. (اداره آمار)